

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет фізичного виховання
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри теорії і
методики фізичного виховання

Галина ГОНЧАР

08 серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 33 ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

Галузь знань: 09 Біологія
Спеціальність: 091 Біологія
Освітня програма: Біологія

Робоча програма навчальної дисципліни «Фізичне виховання» для здобувачів вищої освіти освітньої програми Біологія спеціальності 091 Біологія

Розробник: Осадченко Т.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання
Протокол № 1 від 08 серпня 2022 року
Завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання

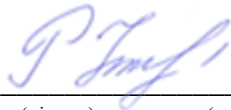

(Гончар Г.І.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії природничо-географічного факультету
Протокол № 1 від 08 серпня 2022 року
Голова науково-методичної комісії природничо-географічного факультету

(Рожі І.Г.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	
Курс	I	
Семестр	I-II	
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, у тому числі:	120	
Аудиторні:		
Лекційні		
Семінарські / Практичні	60	
Лабораторні		
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета: здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.

- здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому закладі та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя дітей.

Завдання:

- формування розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості і підготуванню її до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури;
- формування у здобувачів вищої освіти системи знань із фізичної культури та здорового способу життя, необхідних в процесі життєдіяльності, навчання, роботи;
- зміцнення здоров'я здобувачів вищої освіти, сприяння правильному формуванню і всебічному розвитку організму, профілактика захворювань, забезпечення високого рівня фізичного стану, працездатності протягом всього періоду навчання;
- оволодіння системою практичних умінь і навичок занять основними видами та формами раціональної фізкультурної діяльності, розвиток й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості.

3. Компетентності та програмні результати навчання за ОП.

Компетентності за ОП:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

ФК 11. Здатність відповідати за особисту та колективну безпеку й усвідомлювати необхідність обов'язкового виконання у повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Програмні результатами навчання за ОП:

ПРН 22. Навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПРН 25. Аналізувати механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування, враховуючи специфіку механізму дії дії вражаючих факторів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.ЗФП. Легка атлетика. Волейбол.

ТЕМА 1. ЛЕГКА АТЛЕТИКА.

Теоретичний блок:

- Ознайомлення здобувачів вищої освіти із обсягом практичного матеріалу, вимогами, нормативами на перший семестр та на першу тему;
- Інструктаж з ТБ здобувачів вищої освіти;
- Правила безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту у навчальних закладах;
- Методичні рекомендації до попередження травм у процесі фізичної підготовки;
- Система оцінки знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти з дисципліни «Фізичне виховання»;
- Історія розвитку легкої атлетики.

Практичний блок:

- Техніка виконання: загально-розвивальних, спеціальних, бігових та стрибкових вправ;
- Техніка виконання низького старту, стартового розбігу, бігу по дистанції та фінішування;
- Удосконалення техніки бігу на короткі та середні дистанції.

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА.

Теоретичний блок:

- Загальна характеристика фізичних якостей.
- Раціональне харчування як фактор здорового способу життя.
- Значення фізичного виховання для організму людини.

Практичний блок:

- Збереження, зміцнення та удосконалення організму здобувачів вищої освіти.
- Удосконалення фізичних якостей організму.

ТЕМА 3. СПОРТИВНІ ІГРИ (ВОЛЕЙБОЛ)

Теоретичний блок:

- Правила безпеки під час проведення занять з спортивних ігор; Методичні рекомендації до попередження травм у процесі ігрової діяльності;
- Історія виникнення та розвитку волейболу.

Практичний блок:

- Сприяти розвитку фізичних якостей, окоміру;
- Удосконалення у здобувачів вищої освіти техніки ігрових стійок та передачі м'яча двома руками зверху, знизу, у парах, на місці, пересуванню по волейбольному майданчику;
- Навчальна гра у волейбол за спрощеними правилами;
- Закріплення техніки виконання нижньої прямої подачі у різні зони;
- Закріплення техніки виконання багаторазових передач двома руками зверху над собою.

Змістовий модуль 2. Баскетбол. ЗФП. Гімнастика. Легка атлетика.

ТЕМА 4. СПОРТИВНІ ІГРИ (БАСКЕТБОЛ)

Теоретичний блок:

- Правила безпеки під час проведення занять з спортивних ігор; Методичні рекомендації до попередження травм у процесі ігрової діяльності;
- Історія виникнення та розвитку волейболу;
- Правила гри у баскетбол;

Практичний блок:

- Сприяти розвитку фізичних якостей, окоміру;
- Удосконалити у здобувачів вищої освіти техніку виконання ігрової стійки, ведення та передачі м'яча двома руками зверху, знизу, від грудей у парах на місці, під час пересування.;
- Навчальна гра у баскетбол за спрощеними правилами;
- Сприяти розвитку фізичних якостей – швидкості, спритності, координації рухів тіла, окомір під час виконання подвійного кроку із попаданням у кошик;

ТЕМА 5. ЗАГАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА

Теоретичний блок:

- Правила безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту у навчальних закладах.
- Загальна характеристика фізичних якостей.
- Раціональне харчування як фактор здорового способу життя.
- Значення фізичного виховання для організму людини.

Практичний блок:

- Збереження, зміцнення та удосконалення організму здобувачів вищої освіти.
- Удосконалення фізичних якостей організму.

ТЕМА 6. ГІМНАСТИКА

Теоретичний блок:

- Правила безпеки під час виконання гімнастичних вправ;
- Методичні рекомендації до попередження травм у процесі фізичної підготовки;

Практичний блок:

- Загальна характеристика фізичних якостей;
- Сприяти розвитку гнучкості тіла, координації рухів під час виконання стройових вправ, переміщень.

ТЕМА 7. ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Теоретичний блок:

- Правила безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту у навчальних закладах;
- Методичні рекомендації до попередження травм у процесі фізичної підготовки;
- Норми рухової активності дітей і підлітків. Основи техніки видів легкої атлетики;
- Загальна характеристика фізичних якостей;
- Рухова активність та здоров'я дітей і підлітків;
- Основи техніки видів легкої атлетики;
- Сприяти закріпленню раніше вивченого матеріалу;

Практичний блок:

- Удосконалення техніки «човникового бігу»;
- Удосконалення техніки виконання стрибка у довжину з місця. Техніка «відштовхування», «польоту» і «приземлення»;
- Удосконалення техніки бігу на короткій дистанції;
- Удосконалення техніки виконання: низького та високого старту, стартового розбігу, бігу по біговій доріжці та фінішування;
- Удосконалення техніки бігу по віражу;
- Удосконалення техніки бігу на середній дистанції;

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ЗФП. Легка атлетика. Волейбол												
Тема 1. Легка атлетика	20		12			10						
Тема 2. Загальна фізична підготовка	20		6			10						
Тема 3. Спортивні ігри (волейбол)	20		12			10						
Разом за змістовим модулем 1	60		30			30						
Змістовий модуль 2. ЗФП. Легка атлетика. Баскетбол. Гімнастика												
Тема 4. Спортивні ігри (баскетбол)	20		12			10						
Тема 5. Загальна фізична підготовка	12		6			10						
Тема 6. Гімнастика	12		6			4						
Тема 7. Легка атлетика	16		6			6						
Разом за змістовим модулем 2	60		30			30						
Усього годин	120		60			60						

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Спеціальні вправи легкоатлета	2	
2.	Техніка бігу (низький старт, стартовий розгін, біг по дистанції, фінішування)	2	
3	Техніка бігу на короткі дистанції	2	
4	Використання загально розвиваючих вправ та спеціально підготовчих вправ у стрибках у довжину	2	
5	Техніка стрибків у довжину з місця (відштовхування, політ, приземлення)	2	
6	Техніка стрибків у довжину з розбігу	2	
7	Види силових вправ.	2	
8	Вправи на тренажерах та спортивному обладнанні	2	

9	Техніка виконання згинання і розгинання рук в упорі лежачи	2	
10	Фізична та технічна підготовка волейболіста	2	
11	Вивчення спеціально-підготовчих вправ волейболіста.	2	
12	Техніка стійок та пересувань	2	
13	Удосконалення техніки прийому та передачі м'яча двома руками зверху, знизу	2	
14	Нижня пряма та верхня пряма подачі.	2	
15	Двостороння навчальна гра	2	
16	Вивчення спеціально-підготовчих вправ баскетболіста	2	
17	Техніка ведення м'яча.	2	
18	Удосконалення техніки ведення м'яча на місці та в русі, кидки м'яча однією рукою у кошик з місця та після ведення	2	
19	Удосконалення техніки прийому та передачі м'яча двома руками на місці та в русі	2	
20	Штрафний кидок	2	
21	Навчальна двостороння гра у баскетбол	2	
22	Види силової аеробіки	2	
23	Вправи на тренажерах	2	
24	Техніка виконання вправи підйом ніг у висі: на гімнастичній стінці під кутом 90°	2	
25	Вправи у рівновазі, вправи на координацію.	2	
26	Комплекси ЗРВ з предметами.	2	
27	Вправи на гнучкість.	2	
28	Техніка оздоровчої ходьби та бігу	2	
29	Техніка бігу на середні дистанції	2	
30	Удосконалення техніки бігу на середні дистанції	2	
Усього годин		60	

7. Самостійна робота

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Значення фізичного виховання у системі освіти	2	
2	Значення фізичних вправ для всебічного розвитку та оздоровлення організм	4	
2	Аналіз техніки бігу на короткі та довгі дистанції	4	
3	Виконувати піднімання тулуба в сід із положення лежачи на спині, руки за голову	4	
4	Сприяти розвитку силових якостей: згинання і розгинання рук в упорі лежачи	6	
5	Правила змагань з волейболу	2	
6	Удосконалення техніки прийому та передачі м'яча двома руками зверху, знизу	4	
7	Нижня пряма та верхня пряма подачі.	4	
8	Правила змагань з баскетболу	2	
9	Удосконалення техніки ведення м'яча на місці та в русі, кидки м'яча однією рукою у кошик з місця та після ведення	4	
10	Удосконалення техніки штрафного кидка	4	
11	Сприяти розвитку силових якостей: підйом ніг у висі на гімнастичній стінці під кутом 90°	4	
12	Розвивати силові якості	6	
13	Написати комплекси ЗРВ з предметами	4	
14	Правила змагань з легкої атлетики	2	
15	Розвивати витривалість на дистанції	4	
Усього годин		60	

8. Методи навчання використання слова (розповідь, опис, пояснення, команда, словесні оцінки, підрахунок), методи демонстрації, практичні методи (метод навчання вправам, метод підвідних вправ, метод імітаційних вправ).

9. Методи контролю усне опитування та здача нормативів на практичних заняттях.

10. Критерії оцінювання результатів навчання Складання контрольних нормативів оцінюється з урахуванням індивідуального рівня соматичного здоров'я здобувача вищої освіти. Залік з фізичного виховання виставляється з урахуванням динаміки показників індивідуального рівня соматичного здоров'я здобувача вищої освіти. Умовою допуску до

складання контрольних нормативів є відвідування не менше 50% навчальних занять. Пропуск занять за хворобою підтверджується медичною довідкою, що приймається не пізніше 10 днів після одужання. Звільнення здобувачів вищої освіти за станом здоров'я від практичних занять із фізичного виховання може мати тільки тимчасовий характер. У цих випадках здобувачі вищої освіти повинні бути присутніми на заняттях у спортивній формі та надавати допомогу викладачу. Пропуск занять з фізичного виховання без поважної причини оцінюється в 0 балів.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання і самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	100
15	15	15	15	15	15	10	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Основна

1. Бочелюк В.Й., Черепехіна О.А. Соціально-психологічні чинники формування особистості студента під час занять спортом та фізичною культурою. *Проблеми загальної та педагогічної психології*: Зб. наук. Праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН Укаїни / За ред. С.Д. Саксименка. К.: ГНОЗІС, 2003. Т. V.- Ч. 3. С. 43 – 52.
2. Гринь А.Р., Медведєв Л.Ф., Правушкін О.А. Теорія і методика навчання баскетболу (методичні розробки). К.: Академія праці і соціальних відносин, 1999. 53 с.
3. Канішевський С.М. Науково - методичні та організаційні основи фізичного самовдосконалення студентства: Видання друге, стереотипне. К.: ІЗМН, 1999. 270с.
4. Кокун О.М. Фізична культура і спорт як фактор підвищення адаптаційних можливостей студентів. *Вісник Технологічного університету Поділля*. Ч. 3. Суспільно-гуманітарні науки. 2002. №5. С. 47 - 50.
5. Кокун О.М., Малхазов О.Р. Фізичне виховання, як засіб формування психофізіологічної готовності студентів до професійної діяльності. Актуальні проблеми психології. Том 5. Психофізіологія. Медична психологія. Генетична психологія. Випуск 4. Київ, 2005, с. 85-90.
6. Круцевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания 1, 2 том., 2003 г.

7. Лазуренко С.І. Нормалізація психофізіологічної активності студентів. *Науковий Часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки: Зб. Наукових праць*. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. № 28 (52), С. 172 – 178.
8. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. К.: Олимпийская литература, 1997. 584 с.
9. Положення про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 р. №80.
10. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 504с.
11. Ткач П.М. Фізичне виховання студентів вузу: Навчальний посібник. Луцьк, 1996.
12. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Теорія фізичного виховання. Тернопіль: Збруч, 2000. 184с.
13. Осадченко Т., Маєвський М. Формування мотиваційно-ціннісного відношення студента до фізичної культури. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. 2020. Вип. 1(3), ч.1. С. 89-96.
14. Ільченко С., Осадченко Т. Мотиваційні фактори навчання студентів під час занять фізичною культурою. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2020. Вип. 2, ч. 2. С. 59-67.

Допоміжна

1. Вацеба О.М. Нариси з історії західно-українського спортивного руху. Івано-Франківськ: Лілея – НВ, 1997. 232 с.
2. Иващенко Л.Я., Круцевич Т.Ю. Методика физкультурно-оздоровительных занятий. – К.: УГУФВС, 1994. 125с.
3. Клименко В.В. Психология спорта: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: МАУП, 2007. 432с.
4. Лазуренко С.І. Відновлення інформаційно-енергетичного потенціалу студентів в екзаменаційний період. *Актуальні проблеми психології*. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Том IX, частина 4 / За ред. С.Д. Максименка, М.-Л.А.Чепи. К.: ДП Інформаційно-аналітичне агентство 2009. С. 238-248.
5. Степко М.Ф. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес. *Освіта*. 2004. 25 вересня - 1 вересня. С. 12-15.

13. Інформаційні ресурси

1. www.education.gov.ua - веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
2. www.nduv.gov.ua - веб-сторінка бібліотеки ім. В.І. Вернадського.